

JULI 1991

ANDRINGA STAACH NIJS

20

ORGAAN VAN DE ANDRINGA-STICHTING

ANDRINGA-STICHTING

Voorzitter:

Tjerk Andringa
Bûterblom 14
9166 SJ Schiermonnikoog

Tijdelijk secretariaat:

Herman Andringa
It Leechje 20
9086 CG Hempens

Penningmeester:

Jaap Andringa
Burgemeester Esselinkstraat 5
7172 PA Ferwerd
Post gironummer 99008
Rabobanknummer 320201015

Boeken:

Ferdinant Ettema
G. Knolweg 48
8501 MK Joure

Redactie ASN:

Tsjikke Andringa
Leeuwerikstraat 5
9269 NB Veewouden

- juli 1991 -

Zoals bekend is de Andringastichting aangesloten bij de federatie van Nederlandse familieorganisaties.

In het laatste periodiek van deze stichting staat een kort stukje over problemen rond de continuïteit van ons soort organisaties. Niemand kon vermoeden dat de in dat artikel gemaakte opmerkingen zo snel voor onze stichting van toepassing zou zijn.

Met het overlijden van Arjen Andringa, secretaris van onze stichting en bezielend animator van de spectaculaire automatiseringsklus, zijn we niet alleen een markante en opmerkelijke man kwijt geraakt maar ook een medewerker met buitengewone kennis over de wijze waarop het genealogisch onderzoek zich m.b.t. archivering en automatisering zou moeten ontwikkelen. Daarom zult u in dit nummer het een en ander hierover tegenkomen. Natuurlijk staan we niet alleen hierbij stil.

Er wordt ook aandacht gevraagd voor zomerse (nou ja, zomer, waar?) zaken. Tsjerk neemt ons weer mee langs Friese wegen. Sjoerd stuurde een romantisch verhaal uit vroegere tijden.

Uiteraard wordt in de rubriek 'de kijker gericht op..' een Andringa belicht.

Verder vindt u alvast een aankondiging voor de familiedag in 1992. Dat gaat beslist een heel bijzondere dag worden. Daar kunt u op rekenen. Zo rond de kerst '91 kunnen we wellicht nadere informatie verschaffen.

De hele redactie wenst alle Andringa's, vrienden, collega's, aanverwanten en burens een hele mooie regenloze, warme zomer.

TER NAGEDACHTENIS AAN ARJEN ANDRINGA

Vrij plotseling is hij van ons heengegaan
een blijde man vol moed en trouw
wanneer je er aan denkt, zie je hem weer staan

Voor de familie en vrienden altijd in de weer
hij hield de zaak op gang
in het Andringa-uurwerk was hij de veer

Het uurwerk wil nu moeilijk functioneren
we missen Arjen zo direct
juist nu moeten we de inspanningen continueren

Met zijn allen waren we erbij
de dienst was heel duidelijk
tot het einde was hij blij

Dat was de kracht in Arjen zijn leven
en onze wens
die we Tineke en de kinderen willen geven

Voor de Andringa-stichting was Arjen een man
van de eerste uren
positief meedenken en krachtig besturen

Tsjerk Andringa

voorzitter

TJAARD EN ALEID - EEN LOVE-STORY UIT 1672

"Het mag dan zijn hoe het wil, Albert", zei vrouw Geurtsen op de late avond van de negende dag van de zomermaand in het jaar 1672 tot haar man, "maar wat gij heden met uw eigen ogen gezien hebt, kunt ge niet langer loochenen: daarginds op de hoogte vertoont zich nu en dan een witte geest...". Maar Albert, wat nuchterder, zei: "Aaltje, dat de witte gedaante aan de voet van gindschen berg een geest moet geweest zijn, staat bij mij nog heel niet vast..."

Aaltje viel haar echtvriend knorrig in de rede: "... Stond er dan geen lange magere witte gedaante daarginds? Wuifde ze niet met een doodskleed? Zweefde er toen niet een wit wolkje langs de bomen... en heb je niet gezien hoe die witte geest verdween in de oude poort?"

De schrijver G. v. Dolderen van Langs de boorden van de Rijn van Arnhem tot Rhenen verhaalt dan de ware toedracht van deze "spokerij" op de Hemelse Berg bij Oosterbeek.

De witte gedaante was Aleid van Adela, een jonkvrouw uit het Groningse, die de burcht van haar voogd in het geheim verlaten had en bij Gerrit de Vogelaar, rentmeester van de Heemberg een schuilplaats gevonden had.

Wat was het geval?

De voogd wilde de schone jonkvrouw uithuwelijken aan een bejaarde rijkard. Maar zij be- minde een knappe jonge man, maar arm aan geld en goederen, een telg uit een adellijk Fries geslacht: Tjaard van Andringa.

Deze jonker was luitenant bij het regiment paardevolk van Kingma.

Het was het bekende rampjaar 1672 en onze ruiters waren bij Huissen gelegerd om de Fransen te beletten de Rijn over te steken.

Jonker Tjaard ging 's nachts op zijn snelle viervoeter met wuivende witte pluimen op zijn helm joffer Aleid bezoeken.

Het samenzijn was meestal van korte duur en om de rentmeester niet in verlegenheid te brengen, ontmoetten ze elkaar in het kleine optrekje dat bij de poort aangebouwd was. Overdag besteedde Aleid haar zorg aan de huishouding op de Heemberg. Op haar wandelingen genoot ze van de fraaie uitzichten vanaf de heuvels. 's Avonds als zij haar jonker weer verwachtte, waarde zij in het schijnsel van de maan, in bange onrust rond de poort. Dáár, op de avond van de negende juni, zagen vrouw Geurtsen en haar man dat vreemde verschijnsel.

Ja, deze avond had Aleid een treurig voorgevoel. Lang voor hij redelijkerwijs kon arriveren stond zij in haar witte gewaad te wachten. Eindelijk was hij dan gekomen. Hevig zag Aleid tegen het afscheid op.

Zij wist van zijn onverschrokken moed en zij wist ook dat de aanval van de Fransen aanstaande was. Met wanhoop in haar blikken keek zij Tjaard van Andringa na. Zij kon over de hagen van de Holleweg (thans Kneppelhoutweg geheten) niets meer dan de pluimen van zijn helm zien wapperen.

Het voorgevoel van Aleid werd bewaarheid.

Op 12 juni 1672 viel Condé de troepen van Kingma aan en Tjaard was een van degenen die het leven lieten in de strijd.

Aleid werd weduwe vóór zij gade geweest was. De "witte-geest-poort" werd later Witte Poort genoemd.

Hij stond op de plek waar in 1944 de villa Transvalia werd verwoest.
Alleen de naam Hemelse Berg als verbastering van Heemberg herinnert nog aan het landgoed met het kasteeltje en een naambordje op het woonhuis van een boerderij houdt de geschiedenis van Aleid van Adela en Tjaard van Andringa in gedachten.

Deze geschiedenis ontving ik van Ans de Waard die van Exloo naar Oosterbeek verhuisde.
Dank voor haar attent meelevens met de familie Andringa.

Sjoerd Andringa

Exloo

Bron: - Langs de boorden van de Rijn van Arnhem tot Rhenen door Gerrit van Dolderen.

Uitg: Europese bibliotheek; Zaltbommel, 1983 ISBN 90-288-2258-5
Copyright: grafisch bedrijf "de Steigerspoort"

- Van een groene zoom aan een vaalkleed door E.J. Demoed

- Eigen Haard 1901 pag. 372 van het Oude en Nieuwe Oosterbeek

* Gidsjes en almanakken zijn niet afzonderlijk als bronnen vermeld door G. van Dolderen

HET KLOOSTER TE AALSUM

(Gelegen tussen Irnsum en Akkrum)

Op bladzijde 12 van het Andringa-boek lezen we bovenaan dat in 1470 Jorard Andringa te Akkrum, Janke Andringa en anderen het 'Kijflant' tussen Rodere en Andringha aan het klooster Aalzum schenken opdat er missen voor hen gelezen zullen worden.

Jorard wordt in de kapel van het klooster begraven.

Wat is er verder bekend van het klooster Aalsum?

In Aalsum ontstond na 1400 een klooster met de naam "Huis van Maria in Bethlehem", welke aanvankelijk werd bewoond door een kleine klooster-groep die later zou uitgroeien tot over de honderd zusters.

In Aalsum verscheen geen kerk, wel een kapel, sober van bouw en met een zadeldak-toren, zo langs de Boorn.

Dichtbij Aalsum lag een klooster van een ridderorde, de Teutomische ridders (Duitse orde), welke bij Akkrum begraven liggen.

Zij droegen in het vaderland zorg voor de voortzetting van de actie van de vroegere kruisvaarders, nu niet meer in Palestina maar in Oost-Europa. Zij zetten de zusters te Aalsum aan om hen met hun werk in het Oosten tegen de Russen en Tartaren te helpen met gebed en offer.

Het klooster Aalsum zou een groot klooster worden na 1473, levend volgens de kloosterre-

gel van Sint Franciscus (de regel van de boete). Reeds in 1422 was er al sprake van een pater-rector Juweka Aylema, broeder van Aalsum.

In 1438 werd slechts gesproken van de 'susteren'. Zij leefden 'self suficiënt' in een boerderij-maatschappijtje.

Er was het klooster en de kapel met de pater-rector, de portierster, de kosteres, de refter en de keukenzuster maar ook de 'molkensuster', die voor het vee zorgde en de melk kon maken tot de witte en de rode boter.

In de kapel, die een apart altaar bezat, werden de Heilige Missen opgedragen aan het Maria-altaar door de prebendaris (zie de Andringaprebende).

Uit de aard van het klooster kan men gegevens terugvinden over het land en de aanleg van zijlen en wegen.

Voor het jaar 1438 horen we dat met medewerking van het klooster de zgn. Mole-syl of Kempend Zijl (sluis) gebouwd werd.

Het grondbezit van het klooster groeide door aankoop en schenkingen.

Het vasten was moeilijk, in Aalsum had men vlees van de eigen boerderij en vis uit de Boorne.

Er waren in Friesland allerlei conflicten die uitliepen op buurt- en familieruzies. Ook Aalsum bleef hiervan niet gespaard als de ruzies door ingrijpen van vreemde troepen ontaarden in een burgeroorlog. In die tijd verdwenen de zusters naar hun familie. Na het geweld kwam men weer bijeen.

In Aalsum was geen sprake van de twee groepen van koorzusters en werkszusters, zoals bij de andere ordes. Binnen het klooster werd teveel gekeuvelde, terwijl de stilte moest heersen.

Er waren klachten dat er dwars over het land

werd gelopen en het gras hierdoor vertrapt werd, dat er tegenslag was met het vee. In 1476 verloor men 50 koeien en ossen.

Als in de volgende eeuw er visatoren naar het noorden worden gezonden, Lethmate en Sonnius, dan wordt in een begeleidend schrijven verteld, dat ze naar het klooster in Aalsum moeten gaan want daar leefde men niet correct wat de regels betreft.

In het rijke boerenbedrijf bleef niet veel over van het 'armoede-ideaal' van Franciscus ook al gaf men de knechten de zaak in handen.

In 1511 was er brand in het klooster.

Rijk was het klooster nooit, het bracht in 1585, naar rekening van rentmeester Popke Roorda, maar 255 gulden op voor de Staten.

Na de brand ging het kloosterleven wel door in Aalsum. In 1552 heeft men weer een eigen pater-rector.

In 1564 werd de kapel ingewijd door de bisschop van Utrecht of een wijkbisschop, we weten het niet.

De kloosters maakten roerige tijden mee. In 1581 zitten de Spaanse troepen in Aalsum; de zusters moeten wel vertrekken. De kloosters werden geannexeerd. De opgave van het bezit in 1583 laat zien dat de zusters van Aalsum bezit hadden in Akkrum, Irnsum, Engelum, Wartena, Poppenwier, Bergum, Nijland, Goïnga, Schettens enz.

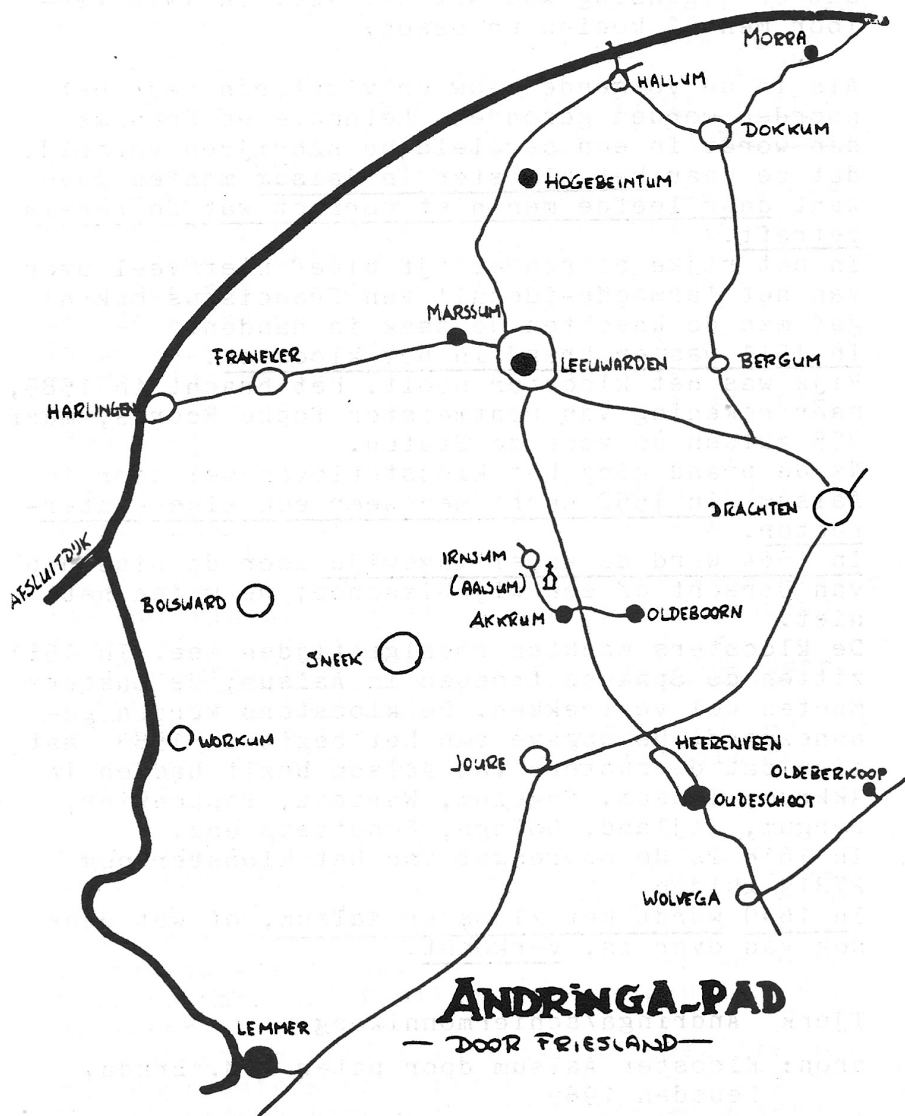
In 1618 is de opbrengst van het klooster nog 27319 gulden.

In 1640 wordt het klooster Aalsum, of wat daar nog van over is, verkocht.

Tjerk Andringa/schiermonnikoog

bron: Klooster Aalsum door pater W.M. Brada,
Leusden 1989

(met pater Brada was af en toe telefonisch contact. In 1990 is hij overleden.

VRIJE TIJD.....FRIESLANDS VERLEDEN VERKENNEN

met als doel het Andringa-pad door de eeuwen heen.

In het Andringa Staach Nijs nr. 17 en 18 hebben we reeds een paar leuke routes voor u uitgezet welke we hieronder nog even in vogelvlucht noemen:

- Leeuwarden

Bezoek aan het Fries Museum met aandacht voor het zilverwerk van meester zilversmid Johannes Andringa (Q13) en het zwaard van Greate Pier welke een oom was van Anna Tjaerts (Goerda) Andringa (14).

Ook in Leeuwarden het fraaie plafond van de statenzaal in het Provinciehuis waar het Andringa-wapen in volle glorie prijkt tussen die van vele andere voorname geslachten.

- Akkrum

Bezoek aan de Ned. Hervormde kerk alwaar één der banken het alliantiewapen laat zien van Popcke van Buma en Aet Tyardtsdr. van Andringa (612).

- Oldeborn

Bezoek aan het centrum het het 'Andringahûs' en de oudheidskamer (museum) waar de maquette van de vroegere Andringa-state prijkt.

Ook de toren van de Ned. Hervormde kerk vertoont het Andringa-wapen, alsmede de vele grafmonumenten in de kerk zelf (fam. M).

- Marssum

In de kerk het alliantiewapen van Goslinga en Andringa (63211). Voor de kerk de grafsteen van Aucke Hansen (fam. V).

- Hogebeintum

Een gaaf terpdorp met een permanente expositie over de terpengeschiedenis. In de kerk van Hogebeintum een der grootste collecties rouwborden, waaronder die van de fam. Andringa de Kempenaer (nazaten fam. M).

Achter de kerk op de begraafplaats ligt een fraaie grafzerk van dezelfde familie, welke jarenlang de naburige (Harsta) state heeft bewoond.

- Morra

In de kerk van Morra bevindt zich het geres- taureerde orgel met de alliantiewapens Botma- Andringa. De kleuren zijn niet conform de oorspronkelijke familiewapens.

- Lemmer

In het centrum herinnert de naam op de gevel van een aantal winkelpanden ons er aan dat dit eens de ANDRINGA-STATE is geweest. Tevens treffen we in de naastliggende (oude) sluis de namen aan van de families VAN ANDRINGA DE KEMPENAER en ANDRINGA (resp. nazaten fam. M en de fam. ZH).

Voor meer informatie zie ASN nr. 17 en 18 en raadpleeg de lokale informatie ter plaatse.

Bezoek ook eens Oldeberkoop en Oudeschoot...
Waarom? Lees dan vooral verder.

Oldeberkoop

Het dorpje Oldeberkoop is op zich meer dan een bezoek waard. Een wandeling door het dorp herinnert aan een rijk verleden waar ook de naam Andringa in voorkomt door de aanwezigheid van de huizinge Jagersrust.

Jagersrust was van oorsprong een buitenplaats welke ongeveer op dezelfde locatie staat van de vroegere Lijcklama-state.

In begin 1800 werd Jagersrust bewoond door Tinco Andringa van Hylckama, een nazaat van de familie Andringa uit Oldeboorn (fam. M).

Tinco was belastinginspecteur en lid van de Provinciale Staten van Friesland. Hij overleed in 1857.

Oudeschoot

Het dorp Oudeschoot is tegenwoordig aaneengesloten met Heerenveen (zuid) doch heeft zijn fraaie centrum met kerkje nog bewaard. Het kerkje is een bezoek waard en herinnert aan vele oude geslachten.

Direct ten zuiden van het ijsstadion Thialf treffen we thans een industrieterrein aan waar op de plaats van de sociale werkplaats 'de Haven' een slotboerderij heeft gestaan, welke behoorde bij het slot 'Jagtlust'.

Jagtlust was van oorsprong een 'vermaaklijk landhuis', bewoond vanaf de 16e eeuw tot 1875 (jaar van afbraak) door diverse adellijke en voorname geslachten zoals de fam. Van Wijckel, fam. Van Lijcklama, fam. Bouricius, fam. Van Scheltinga, fam. Wouters en tot slot

'JONKHEER VAN ANDRINGA DE KEMPENAER' welke in 1845 de nieuwe eigenaar wordt van Jagtlust. Jagtlust bestond uit eene royale heerenbehuizing, stal en koetshuis, boerenhuizinge met daarbij toe en aanbehorende tuingronden, op-

gaande bomen, plantsoen, bosschen, bouwwei,
hooi- en klijnlanden, niets uitgezonderd.
Op de familie van Andringa de Kempnaer komen
we in de volgende ASN nader terug.

T. A./Schiermonnikoog

⊗ knipsels (pag. 2+14) uit knipkunstkalender '84
door mevr. a. miechels-Kleinhof

ANDRINGA en het BOEK en ANDRINGA

Zeer onlangs verscheen een boekje over de Wad-
denvisserij van Barradeel van de hand van ons
oud-werkgroepslid Sybe Andringa.

Gelet op de beperkte oplage is de kans aanwe-
zig, dat over enige tijd belangstellenden ver-
geefs proberen een exemplaar te bemachtigen.

Op de redaktievergadering kwam spontaan de ge-
dachte op: "... dan zou men bij onze Andring-
Stichting zo'n boekje moeten kunnen lenen of
op zijn minst ter inzage kunnen krijgen.

Even spontaan zijn we al begonnen met het op-
zetten van zo'n bibliotheekje.

Aldus: het boekje van Sybe; Herman produceerde
op het gebied van de andragogie en hij bezon-
digde zich aan de poëzie; Wiebe verzorgde een
serie kookboekjes en een museumgidsje.

Boeken van deze drie auteurs kunnen zó een
plaatsje vinden in onze "Andringa-bibliotheek".

Ook denken we aan de boekjes "Monument van de
Maand", waarmee Andringa annex is. En het boek-
je, genoemd bij het volksverhaal uit Oosterbeek,
zou ook best een plaatsje verdienen; op zijn
minst een overdruk. Dat laatste boekje is al
uitverkocht en niet meer verkrijgbaar.

We maken alvast van de gelegenheid gebruik u
te vragen of u het boekje in uw bezit hebt.

Misschien zouden wij...mogen wij.. nou ja, u
begrijpt het wel: loop nu meteen even naar uw
boekenplank(en) en kijk eens wat u voor ons
kunt doen. En mocht u genooddaakt zijn boeken
van de hand te doen, of gewoon gaat opruimen,
denk dan aan ons. Eventueel komen we 't spul
wel halen.

Tenslotte nog dit: door een toeval kwamen we
aan het verhaal uit 1672 over Tjaard van An-
dringa. Misschien leest u ook wel eens op:

onverwachte plaatsen dingen over Andringa's en u denkt: "héé, daar zit voor onze ASN-redaktie wat in", laat ons dat dan weten.

We zien met belangstelling uit naar de post (mag ook per telefoon).

Sjoerd Andringa

Exloo

De Witte Poort. Jonker Tjaard neemt, na een nachtelijk bezoek, afscheid van zijn Aleid.

⊗ deze afbeelding behoort bij het "liefdesverhaal" op pag. 4, 5 en 6

FEMMY ANDRINGA - VAN DER PAL ZG 112112

Als ik tegenover haar zit in de lichte doorzonwoning in een ruime nieuwbouwwijk in Drachten vraagt ze zich af of zij wel de goede persoon is want zij is geen Andringa. Tjeerd, haar man, is een Andringa.

Aangezien ik het Andringaboek tevoren reeds op pagina 355 had geraadpleegd was ik hiervan al op de hoogte.

Finny van der Pal, gymnastiekleidster, geboren te Grouw 30 november 1940. Drie kinderen worden er vermeld: André, Jilko en Aletta.

Het ijs tussen ons is snel gebroken. We hebben veel overeenkomsten: de passie voor hobbies, werk en interesses.

Heel snel blijkt dat Femmy een zeer bezig type is. We hebben 't zo druk over enkele onderwerpen dat we absoluut niet toekomen aan een aantal onderwerpen welke ik tevoren op een lijstje had geschreven.

Waarom een interview met Femmy?

Om de simpele reden dat ik enige tijd geleden in de Leeuwarder Courant haar naam tegenkwam. 'Choreografe' stond er. En dat intrigeerde mij als dansliefhebber. Wel kende ik Jurriaan leeftijd- en naamgenoot van mij die in onze jeugd (eind vijftiger, begin zestiger jaren) een talentvol (volks)danser was.

De afspraak was snel gemaakt. En dan praat ik met een aangetrouwde Andringa. Binnen de kortste keren ligt de tafel vol met foto's, knipsels en plakboeken. En voor ik het weet sleurt zij mij mee in de belevenissen van haar hobby, haar gezin (volgens mij ook een hobby van haar) en haar werk.

Haar huis straalt dat ook uit; overal zie ik herinneringen van een rijk gezinsleven, gevuld

met veel sportieve activiteiten in de vorm van bakers, foto's, collage's en dergelijke. De drie kinderen zijn overigens volledig door haar en Tjeerd besmet want uit haar verhalen blijkt dat alle drie meer dan enthousiaste zeilers zijn, maar ook vol overgave andere hobbies beoefenen.

Femmy verdient haar brood als dansconsulente. Zij is in dienst bij het (Friese) Kunstinstituut.

Het Frysk Keunstynstitút bestaat sinds 1 januari van dit jaar. Het is de opvolger van de Fryske Kultuerried, die maar liefst 45 jaar heeft bestaan. Steun en dienstverlening aan het culturele veld staan bij het Frysk Keunstynstitút, dat is ontstaan uit een samenvoeging van de Fryske Kultuerried, het Frysk Toaniel en de Stichting Dûns, centraal.

Voor de terreinen dans, muziek, drama en beeldende kunst vervult het Frysk Keunstynstitút een belangrijke taak als het gaat om deskundigheidsbevordering, organisatorische en administratieve hulp, het opzetten van cursussen en workshops maar ook het begeleiden en opzetten van nieuwe initiatieven krijgen veel aandacht.

Vier dagen in de week reist zij naar Leeuwarden en voorts de hele provincie door om te zorgen dat de beoefening en de kwaliteit van dansen op een hoger peil wordt gebracht. Uit het Andringaboek blijkt dat zij voortkomt uit de gymnastiekwereld. Zij heeft een verdienstelijke carrière achter de rug als gymnaste en trainster.

Vandaaruit is zij cursussen gaan volgen over choreografie en allengs is choreografie uitgegroeid tot haar belangrijkste hobby. Met name voor revue's heeft zij reeds veel gedaan. Maar liefst vijftien jaar lang 'dag ouwe, dag jonge'.

Dochter Aletta en zoon Jilko dansen in haar eigen groep.

In 1977 is Femmy als administratieve kracht bij de Fryske Kultuerried gaan werken. Tien jaar later is zij min of meer in de functie van dansconsulente gerold. Zij doet haar werk met veel plezier. Door haar werk heeft Femmy veel contacten in de danswereld. Uitgekeken op haar werk is zij nog lang niet.

Femmy heeft het interview met Nynke Andringa in de vorige ASN gelezen. Zij werken vlak bij elkaar in Leeuwarden en zij kent Nienke daardoor goed.

Opvallend aanwezig in haar huis: zeilfoto's

Geen toeval want een andere grote overheersende hobby van deze Andringa's is de watersport. Zowel Tjeerd als Femmy, maar ook de drie kinderen, zijn of waren wedstrijdzeilers. Via schouwtje en Akkrummerjol zijn ze in een valk terechtgekomen.

Mede in verband met het wedstrijdzeilen hebben Tjeerd en Femmy al lang geleden een kruisertje aangeschaft. Daarmee gaan ze deze vakantie naar Amsterdam waar de Gymnastrade - een groots internationaal gymnastiek manifestatie - wordt gehouden. Zo'n twintigduizend mensen uit de gehele wereld komen hiervoor bij elkaar.

Nieuwe plak- en fotoboeken worden aangesleept. Er gaat een volledig nieuwe wereld voor mij open.

Via de vakanties en het zeilen komen we terug op de cursussen van het kunstinstituut en haar echtgenoot die zeer actief is als bestuurder. Op dit moment is Femmy trouwens al weer druk doende om het nieuwjaarsspektakel 91/92 voor te bereiden met Thom van der Goot.

In april is zij met o.a. van der Goot naar Londen geweest om daar maar liefst vier musicals te zien. Ze is laaiend enthousiast over de ideeën die zij daar heeft opgedaan.

Zij noemt enkele voorbeelden en prompt bestel ik nu reeds kaarten voor deze uitvoering, want gezien haar creativiteit en de energie waarmee zij zich op zulke projecten werpt moet het wel weer een doorslaand succes worden.

Helaas, helaas moet ik na ruim een uur mij losrukken uit de overweldigende indrukken en over de wijze waarop Femmy vorm en inhoud geeft aan haar leven.

Ik ben onder de indruk van haar imposante persoonlijkheid, haar ideeënrijkheid maar vooral haar vermogen om ideeën om te zetten in concrete podiumkunst. Zij is het type van 'geen woorden, maar daden'. En al is zij geen 'echte' Andringa, haar daden zijn groots.

Al heeft de redactiecommissie van ASN mij opgedragen de interviews kort(er) te houden, zij kunnen mij niet beletten om nog een keer bij Femmy op visite te gaan en dan met meer tijd de vele en bomvolle plakboeken door te snuffelen.

Herman Andringa

*femmy
andringa-
van der pol.*

Andringa
staach
Nijs:
Nieuws
van de
familie
Andringa

Adres-
wijzigingen
en
familie-
berichten
gaarne
sturen
naar:

Tsjikke
Andringa,
Leeuwerik-
str. 5
9269 NB
Veenwouden

Atomonts-
geld en
giften, enz.
overmaken
naar penning-
meester
Jaap

ons
gironummer
99 00 8
t.n.v.
andringa
stichting
te ferwerd

ons
banknummer
32 02 01 015
t.n.v.
andringa
staach
te ferwerd

Boeken
zijn nog
steeds
verkrijgbaar
bij:
Nelly en
Ferdinand

Ferdinand
en Nelly
Ettema-
Andringa,
G. Knolweg.
48
8501 MK
Jouwe

tijdelijk
secretariaat:
Herman
Andringa;
it Leedyje 20
9086 CG
Hempens

